

PRZEDMIAR INWESTORSKI ORAZ ZAKRES PRAC KONSERWATORSKICH

KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO
P.W. ŚW. STANISŁAWA Bpa.
W SKRZYSZOWIE

Opracował: Konserwator Dziej Sztuki mgr Tomasz Głowacz

Tarnów 2023

OPRACOWANIE CHRONIONE PRAWEM AUTORSKIM

1. DANE INWENTARYZACYJNE

ALKAZAR - KONSERWACJA DZIEŁ SZTUKI
KOMPLEKSOWE PRACE KONSERWATORSKIE I RESTAURATORSKIE

ul. Krzyska 15B/1, 33-100 Tarnów
tel. +48 501 143 816
NIP: 873-294-30-76

e-mail: tomaszglowacz@gmail.com
www.konserwacjazabytkowtarnow.pl
www.facebook.com/alkazarkonserwacja

ALKAZAR

Obiekt: Kościół parafialny p.w. św. Stanisława Bpa.

Czas powstania: 1517, przebudowany w 1893-94

Autor projektu: cieśla Jan z Czchowa

Styl: gotyk/neogotyk

Wpis do rejestru zabytków: A-127 z dnia 30.XII. 1960 r.

Opis obiektu:

Kościół w Skrzyszowie jest orientowany tzn. prezbiterium znajduje się od strony wschodniej, a wejście główne od zachodniej. Kościół drewniany, konstrukcji zrębowej z wieżą o ścianach pochyłych konstrukcji słupowo-ramowej. Elewacje kościoła pobite gontem. Kościół jednonawowy, z węższym prezbiterium i parą kaplic po bokach nawy rozmieszczonych symetrycznie. Prezbiterium i kaplice zamknięte trójbocznie. Po stronie północnej prezbiterium zakrystia, a po południowej mała kruchta z wejściem do kaplicy. Kościół nakryty dachami siodłowymi z zachowanymi częściowo elementami więźby gotyckiej storczykowej, podbitymi gontem. Strop z bali podbity pułapem oraz kryty powalą. Dach jest dwuspadowy, strzelisty. Na niektórych elementach więźby dachowej znajdują się znaki montażowe, jakie często zostawiali ówcześni konstruktorzy Wieża z izbicą o hełmie namiotowym. Poszczególne elementy łączono już nie kołkami drewnianymi jak dotychczas, ale gwoźdźmi. Przejście z nawy do prezbiterium akcentuje poprzeczna belka tęczowa o profilu gotyckim. Przy ścianie zachodniej, na wysokości około 3 m, znajduje się empora na chór muzyczny, wsparta na czterech słupach. Do wnętrza kościoła prowadzą cztery wejścia. Na północnej ścianie prezbiterium usytuowany jest późnogotycki portal wykonany w 1517r.

Rys historyczny:

Drewniany kościół p.w. św. Stanisława Biskupa położony na niewielkim wzniesieniu w środku miejscowości wzniesiony został w 1517 roku w stylu późnogotyckim. Jest jednym z licznych modrzewiowych kościółków, jakie powstawały wówczas w regionie, a także innych krajach. Mapa rozmieszczenia drewnianych gotyckich świątyń wskazuje na swoistą modę budowania takich kościołów. Według zachowanej na portalu południowym sygnatury budowniczym tej świątyni był cieśla Jan z Czchowa. Pierwszy opis kościoła pochodzi z roku 1596 z wizytacji kanonicznej wspomniany w nim zostały m.in. malowidła pokrywające ściany i strop kościoła. Kościół w swym gotyckim kształcie przetrwał do przełomu XVII i XVIII wieku, kiedy dokonano gruntownego remontu, podczas którego dobudowano do kościoła soboty, wniesiono wieżyczkę na sygnaturkę. Kolejny remont miał miejsce w 1745 roku, a prace w trakcie niego objęły wymianę dachu, naprawy stropów, sobót i babińca. W tym czasie dobudowano także wieżę. W roku 1770

dobudowano nową zakrystię i skarbiec, a w 1776 po rozbiórce północnej ściany kościoła dobudowano kaplicę, która rok później otrzymała polichromię. W końcu XVIII stulecia usunięty został strop z dekoracją patronową. Gruntowna przebudowana i powiększenie kościoła w stylu neogotyckim nastąpiła w latach 1893-1894.

Założenia konserwatorskie:

Kościół p.w. św. Stanisława Biskupa w Skrzyszowie jest nośnikiem cennych informacji kulturowych i artystycznych. Powstał z fundacji Jana Amora Tarnowskiego, hetmana wielkiego koronnego i kasztelana krakowskiego. Budowniczym świątyni był cieśla Jan z Czchowa, o czym świadczy sygnatura inskrypcyjna na jednym z portali wejściowych. Kościół posiada cenne wyposażenie oraz polichromie, ponadto konstrukcja budynku posiada wysokie walory sztuki ciesielskiej min. storczykową konstrukcję więźby dachowej. W związku z tym obiekt należy objąć szczególną ochroną konserwatorską.

Cel i zakres remontu:

Planowany remont, koncentrować się będzie na zewnętrznej bryle kościoła, ogrodzeniu i obejściu. Pilnych prac remontowych wymaga pokrycie dachu oraz szalunki ścian. Przewiduje się wykonać czyszczenie chemiczne i mechaniczne a następnie impregnację fungistatyczną gontu oraz szalunku ścian. Impregnacja ma na celu zabezpieczenie drewna przed rozwojem mikroorganizmów oraz wzmocnienie i zabezpieczenie przed wnikaniem wody opadowej. Przewiduje się również wymianę gontu, na niektórych połaciach dachu. W ramach poprawy energooszczędności zaleca się pokryć dach od wewnątrz membraną paroszczepuszczalną, która poprawi współczynnik przenikania ciepła. Podmurówka kościoła wtórnie została otynkowana tynkiem cementowy, który utrudnia proces odparowania wody z kamienia co przyczynia się nie tylko do zawilgocenia dolnych partii kościoła ale i do degradacji kamienia. Przewiduje się usunięcie wadliwego tynku i poddanie konserwacji technicznej i estetycznej wątku kamiennego. W ramach konserwacji technicznej watek kamienny zostanie oczyszczony i odsolony, następnie poddany impregnacji wzmacniającej która poprawi strukturę kamienia. Ubytki kamienia zostaną uzupełnione zaprawą do renowacji kamienia, zostanie wymieniona spoina i całość zostanie poddana impregnacji hydrofobowej. W ramach prac remontowych przy grodzie kościoła przewiduje się wymianę gontu, konserwację istniejących sztachet drewnianych. Ponadto oczyszczenie słupków, uzupełnienie ubytków warstwy tynkarskiej oraz malowanie. Aby poprawić proces odprowadzania wody opadowej z dachów przewiduje się konserwację rynien i rzygaczy. Za równie istotne prace, które przyczynią się do osuszenia otoczenia kościoła uważa się odprowadzenie wody opadowej już w obrębie posadowienia kościoła, w tym celu należy wykonać remont kamiennej ścieżki wokół kościoła, kamień należy ułożyć na nowej podbudowie zachowując spadki w obrębie rur spustowych i rzygaczy.

3. PRZEDMIAR PRAC

Konserwacja gontu i szalunku kościoła					
Lp	Element	Pozycja	Tab	m²	
1	Dach wieży	8. A-10	1	120 m ²	
2	Szalunek wieży	8. A-10	1	336 m ²	
3	Ganek wieży	8. A-10	1	45 m ²	
4	Dach transeptu	8. A-10	1	156 m ²	
5	Szalunek transeptu	8. A-10	1	212 m ²	
6	Dach nawy głównej	8. A-10	1	168 m ²	
7	Szalunek nawy głównej	8. A-10	1	476 m ²	
8	Dach soboty i kruchty	8. A-10	1	132m ²	

Konserwacja podmurówki kościoła					
Lp	Element	Pozycja	Tab	m²	
1	podmurówka	8. B-10	1	32 m ²	

Konserwacja ogrodzenia kościoła					
Lp	Element	Pozycja	Tab	m²	
1	Gont słupków/wymiana	8. A-10	1	30 m ²	
2	Gont przesł	8. A-10	1	96 m ²	
3	Słupki ogrodzenia	8. B-10	1	140 m ²	
4	Sztachety przesł	8. A-10	1	68 m ²	

Konserwacja kamiennej ścieżki wokół kościoła					
Lp	Element	Pozycja	Tab	m²	
1	Podbudowa	8. A-10	1	216 m ²	
	Kamienne płyty	8. A-10	1	216 m ²	

Zabezpieczenie powały oraz dachu membraną					
Lp	Element	Pozycja	Tab	m²	
1	Dach	8. B-10	1	448 m ²	
	Powała	8. B-10	1	216 m ²	

Obróbki blacharskie i rzygacze					
Lp	Element	Pozycja	Tab	m²	
1	Rzygacze i obróbki blacharskie	8. F-10	1	42 m ²	